Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išeina kasdien apart nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina Suv. Valst. ir Kanadoj — metams $7.00; pusei — $3.50; 3 mėnesiams — $2.00. Kitose šalyse: metams $9.00; pusei — $4.50

No. 51. Telephone Stagg 3878. Brooklyn, N.Y., Utarnin., 1 Kovo (March), 1921 Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

PREMJERAI SUTINKA KASLINK PRIVERTIMO VOKIETIJOS MOKĖTI KARO KONTRIBUCIJAS

Vienatinis Pakeitimas Paryžiaus Nuosprendžio Gali Būti Tik Išmokėjimo Laike

Dabar tikrai "žino", jog Vokietija galinti užmokėti.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on February 28, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Londonas, 28 d. vasario.—Šią savaitę Anglijos ir Francijos ministerių pirmininkai susitiks su Vokietijos atstovais ir apkalbės reikalus kaslink Vokietijos karo kontribucijų. Visai nemanyta, kad jie taip susitars vienan akordan patiekti savo reikalavimus.

Visi jie sutinka, kad Vokietija galinti užmokėti talkininkams paskirtas jai kontribucijas, kurias nuskyrė talkininkų konferencija Paryžiuje. Sakoma, kuomet pribus čionai Vokietijos užrubežinių reikalų ministeris Simonds, tai talkininkų atstovybės lengvai galės pertikrinti jį, kad Vokietija pajiegs sumokėti uždėtas jai mokestis (Apie 56 bilionus dolerių). Francijos ir Anglijos oficialai sako, jog nėra reikalo atidėlioti tąjį dalyką įvairioms arbitracijoms, aptarimams, bet Vokietija privalo užmokėti kas jai paskirta ir tiek. Jeigu Vokietija atsisakytų mokėti jai paskirtą mokestį, tuomet reikės pavartoti prievartines metodas privertimui tai padaryti. Iki šiol talkininkai nemano kitaip kaip tik taip,, kad Vokietija privalanti užmokėti pilną kontribucijų sumą, jeigu jinai nenori, idant talkininkų armijos užimtų josios teritorijas.

Vien tik laiką pakeis.

Francūzuose, taip-pat ir angluose nėra nei jokios minties apie tai, kad numažinus Vokietijos kontribucijų sumą. Politiniuose rateliuose manoma, kad talkininkai nieko neveiks kaslink sumažinimo tųjų mokesčių sumos, bet tik, jei vokiečiai labai geis, bus pakeistas išmokėjimo laikas.

Francijos ministerių pirmininkas Briand sako, kad daug geriau būtų, idant Vokietija išmokėtų savo "skolas" per 30 metų vietoj 42 metų.

SERRATI SVYRUOJA.

Italijos centrininkų vadas Serrati vis tik dar turi kiek-tiek piliečio drąsos ir atsisako eiti su kitų šalių buržuazijos uodegomis, kad tvert "pusė po dviejų internacionalą".

Šiomis dienomis Austrijos centristų vadas Fricas Adleris buvo nuvykęs Italijon ir kalbino Serrati, kad jo grupė dalyvautų Viennos kongrese. Bet pastarasis atvirai jam atrėžė, kad jo partija eisianti su Trečiuoju Internacionalu, ir kad jis tiki "nesusipratimai" tarp Milano ir Maskvos bus ūmai prašalinti.

MEKSIKOS GELŽKELIEČIŲ STREIKAS VYKSTA

Darbininkai protestuoja prieš Obregoną.

Mexico City, 28 d. vasario.—Meksikos valdžios gelžkelių darbininkai smerkia savo prezidentą Obregoną, kuris nenori pripažinti jų unijos. Streikas sekasi neblogai. Jie kovoja vien tik už pripažinimą darbininkų unijos.

Manoma, kad krizis Meksikos valdžioje bus neišvengtinas. Darbo konfederacija reikalauja, kad komercijos ir darbo ministeris, Zubarian, pasitrauktų iš ministerijos, nes jis priešingas darbininkų unijoms. Taipgi daugybė darbininkams simpatizuojančių valdininkų žada pasitraukti iš vietų, jei valdžia nesutiks pripažinti darbininkų unijų.

GRUZIJOS MENŠEVIKAI UŽ SOVIETŲ VALDŽIOS FORMĄ.

Maskvos "Pravda" praneša, kad Tiflise buvo laikomas specialis menševikų suvažiavimas, kuriame jų vadas Jordanie išsireiškė, kad tik Sovietų valdžios forma galėtų išgelbėt Gruziją nuo galutino bankrūto. Daugumą jam pritarė, tik visi laikėsi nuomonės, jog reikia dėt didžiausių spėkų, kad menševikai toj valdžioj turėtų didžiumą.

FRANCIJOS JUODASIMČIAI.

Reuterio žinių agentūra praneša, kad aną dieną Paryžiuj įsiveržė apie 20 banditų į Komunistų laikraščio "Humanite" spaustuvę ir pareikalavo, kad būtų atšaukta tūli išsireiškimai, padaryti sąryšyj su Raymond Lefevre, Vergeet ir Lepetit mirčia. Kadangi jų reikalavimo patenkinti nebuvo galima, nes tuom laiku spaustuvėj nebuvo straipsnio autoriaus, tai juodašimčiai sudaužė baldus ir apmušė spaustuvės darbininkus, tarp jų ir komunistų vadą d. Cachiną.

Rusijos kapitalistas, pasilikęs be vežimo ir vežiko, kreipiasi prie Amerikos kapitalisto, važiuojančio pasikinkiusį darbininką, kad pastarasis pagelbėtų jam vėl pasikinkyt Rusijos darbininką ir tęsti savo kelionę toliau.

LIETUVOS ARMIJA RAUSTA.

"Rosta" gavusi žinių, kad Lietuvos armijoj vedama smarki komunistinė propaganda, kad neseniai Kaune tapo nuteistas sušaudymui 1-mo pėstininkų pulko kareivis už komunistų propagandą, ir kad už jį užsistojo visas pulkas ir paskelbė griežtą protestą.

Toliau sakoma, kad tik panaikinus teismo nuosprendį ir sutraukus daugiau ištikimos kariuomenės, pavyko sukilėlius nuraminti.

SKAITYTOJŲ DOMAI.

Rytojaus numery mes pradedam spausdinti didelį straipsnį—platformą "Rolė Profesinių Sąjungų (unijų) Diktatūros laiku."

Unijų klausimu gyvai domėjasi vietos darbininkai. Jiems svarbu, kaip į tą klausimą žiūrima Rusijoje.

DIDELĖ NELAIMĖ ANT GELŽKELIO.

Indiana valstijoj, netoli miestelio Porter, 27 d. vasario įvyko didelė nelaimė, kuomet du traukiniai susikūlė. Mat, iš didelės miglos vienas ekspresas, einantis iš New Yorko, pravažiavo nepastebėjęs signalų ir smogė pasivijęs kitą traukinį. Dvylika vagonų sumuštų. Spėjama, kad nuo 40 iki 50 žmonių užmuštų ir daugybė sužeistų.

IŠ LIETUVOS

Kaunas. — Kauno komendanto įsakymu gruodžio 30 d. sustabdytas visam karo metui darbininkų ir valstiečių laikraštis "Naujas Rytojus". Priežastis sustabdyti buvo laikraščio kryptis.

Kitu komendanto įsakymu sustabdytas "Laisvas Žodis", rusų kalba laikraštis.

—"Litrosto" agentūros žiniomis Kauno kalėjime laikoma apie 100 politinių kalinių. Valgis bjaurus, pilna visokių parazitų. Daugelį kalėjiman atveda sumuštus. Yra politinių, kurie laikoma kalėjime netardomus ir neteisiamus daugiau metų. Prie tų agentūra stato klausimą "ar teisybė?"

Kaunas. — Kultūros-Švietimo Sekcija prie Lietuvos Prof. Sąjungų Centr. Biuro įsteigė Darbininkų Kliube skaityklą. Draugai darbininkai aukuoja skaityklai knygas; pageidaujama, kad ir iš provincijos draugai siųstų atliekamų naudingų knygų, nes Kaune sunkiai gaunamos.

Prie Prof. Sąjungų C. B. susidarė artistų mėgėjų, muzikos mylėtojų, dainorių ir lektorių grupės. Lektoriai Darbininkų kliube rengia kursus ir paskaitas.

Mariampolė. — Čion yra visa eilė kaip valdiškų, taip ir privačių įstaigų, kuriose tarnauja keliolika desėtkų inteligentų, jieškodami kasdieninio kąsnio duonos. Taip vadinami žemesni tarnautojai kenčia didžiausį skurdą ir dreba už rytojų, nes jis neaiškus ir tamsus... Gaunamos algos ant tiek mažos, kad vos užtenka n[illegible] pirkti duonos, gi apie kitus gyvenimo reikalavimus nebelieka ir mąstyti. Negana to, nekuriose įstaigose, dėkojant geriems rūpesniams "viršininkų" nuskirta alga išmokama nelaiku, kas be abejo sunkina gyvenimą ir taip pakankamai sunkų.

Neatsižvelgiant į tokią sunkią padėtį ir į tai, kad Mariampolė iš senų laikų yra inteligentų lopšys, tarnautojai jokios savos organizacijos neturi ir nėra kam ginti jųjų teisių; nors kiekvienas jaučia didžiausį organizacijos reikalingumą, dejuoja, skundžiasi pakampėmis, bet išeiti iš tos padėties, sudaryti valdininkų sąjungą nė vienas nesikėsina. Mat, vieni bijo savo "viešpačių", kiti "vokiečių junkerių", kurie Lietuvoj užima gan augštas vietas, treti erzac-valdininkai mano, kad taip ir turi būti ir tokiu būdu, kol gyvenimas neprivers, organizacija Mariampolės valdininkų nesiklijuoja.

Todel, nieko stebėtino, kad darbininkai šalinasi inteligentų, nes ištikrųjų mes "ištižę" esame.

Viktoriškio dvaras. (Panev. ap. ir vals.). — Pas mus darbininkų gyvenimui sąlygos labai blogos. Javų (maišytų) gaunam į metus 90 pūdų; užlaikyt karvę, telį, ir avelę su ėriukais; žemės daržovėm vieną dešimtinę ant 7 kumečių. Šieno mažai teduoda. Malkų nėra: tik žabų. Pinigais į metus 240 auks. Dvarponio apsiėjimas žiaurus, gi urėdo A. Zalatorio dar žiauresnis. O kas jiems (ponui ir jo lekajui—urėdui) kulnis bučiuoja ir šnipauja, gauna geresnes gyvenimo sąlygas, o labiau susipratusius (mat jiems susipratę pavojingi) darbininkus da labiau išnaudoja—engia.

Moterims už darbą nuo tamsos iki tamsos mokėjo vieną markę ir 50 skatikų. Priegtam moterims algą padidino ligi 3 markių, o ordinarijos pridėt atsisakė.

Pagal inspektoriaus nurodymų nuėjo reikalauti, kad ponas pagerintų gyvenimo sąlygas, bet ponas nusiuntė pas urėdą, kuris atsakė, kad ponas apie darbininkų padėtį nieko nežino, o aš jums nepridėsiu, sako, galite išeiti, aš darbininkų gausiu.

Ar seniai tas urėdas buvo to paties dvaro kumečiu. Būdamas kumečiu gatavas buvo dvarponį suėsti, o dabar, gavęs nuo dvarponio, stalo trupinėlių daugiau, virto išgama ir pardaviku reikalų mūsų darbininkų. Tai lieka atmint ant ateinančio laiko tie judošiai, kaip su jais reikės pasielgt.

Bet ir dabar nėra ko snausti. Tverkime profesinę sąjungą, spieskimės aplink ją ir išmoksim apgint savo reikalus—darbininkų reikalus.

7 pulko mok. kp. Mokomosios kp. "leitenantas" Viršila, vos iškeptas karo mokyklos pienburnis, jau virtęs tikru kareivių budeliu. Kartą sutikęs du kareiviu, įsakė pasitraukt iš kelio. Kareiviai nepaklausė. Tuomet Viršila liepė savo palydovui išmušt kareiviams žandus. Šits nepaklausė. Užtai jį paskui nuteisė 5 dienų areštui. Ar ilgai mes leisime visokems pienburniams daužyt mums žandus? Nedaleiskime nei vieno tokio atsitikimo, visi stokime viens už vieną, tuoj išsigąs mušeikos aficieriai. Tik laikykimės vienybės!

Mokomas batalionas. (Krašto apsaugos ministerijos). —Dalyvaujant batalionо vadui pulk. Kaminskiui, jo pad. maj. Bagdonui su 50 karo lauko žandarų 11 d. sausio 4 val. ryto apsiautė visas kareivines ir padarė smulkią kratą pas kareivius. I ir II rikiuotės kuopų, ūkio kuopį ir pas kareivius štabo b-no. Jieškoma buvo komunistų literatūros ir sulyg įtarimo vietinių šnipų areštuota kareiviai: II kp. Bankas, vyr. puskarininkas Štaras, ūkio kp. Viršila Matulionis; štabe areštuota vienas karo vald. ir jo padėjėjas. Pas visus areštuotus komunistų literatūros nerado. Areštuotieji nugabenti į valdybą (ochranką).

Naujamiestis, (Pan. apskričio). —Buvo atvažiavęs iš Kauno St. S. narys. Ok[illegible] dem.) Simonaitis, pada[illegible] steigiamąjį krikščionių juodosios Federacijos susirinkimą ir taip "gražiai" pakalbėjo (kad prisiviliojus), kad net susirašė apie 200 darbininkų. Išrinko pirmininku Grachauską, bet kilus susidūrimui darbininkų su dvarponiu, "juodoji Federacija" (kunigų padaras) pasirodė bejiegė kovot su dvarponiais (nejaugi buožių agentai kovos prieš savo ponus.)

Todel Grachauskas, pamatęs, kas per paukštis toji neva "Darbo Federacija", t. y. persitikrinęs, kad ji tik mulkina, apgaulioja darbininkus, atsisakė pildyt reikalavimus. Ant susirinkimo buvo pakviesti kunigėlis, žandarai ir grasino nekuriuos darbininkus kalėjimu. Vėliau juodoji "Darbo Federacija" galutinai apmirė, nes darbininkai persitikrino, kad jiems su "Federacija" nepakeliui, ne ton sąjungon pateko. Tuojau buvo pradėta kurti savo—darbininkų klasinė sąjunga. Bet... gryna, tikra darbininkų sąjunga persekiojama ir netvirtinama valdžios agentų. Štai jau 4 mėn. kaip įduoti įstatai apskrities viršininkui, bet iki šiol nesulaukta jokio atsakymo. Vėliau 5-tą kartą pareikalavus, ponų agentas —viršininkas atsakė, kad kaip bus užtvirtinta, jis praneš Naujamiesčio valsč. kom-tui, ir sakė nevaikščiot.

Gero nieko nebus. Ir mes matom, kol neturim klasinės savo sąjungos—prof. sąjungos, tai su mumis, pakrikusiais, kaip nori taip ir elgiasi išnaudotojai—engėjai ir jų agentai.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscribtion rates in U. S. $7.00; foreign countries — $9.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

WRANGELIS "REZIGNAVO"

Wrangelis seniai sumuštas, jo armija išblaškyta į visas puses, o Krymas, kuriame buvo susivijęs sau lizdą ir į kurį buvo susispietę kontr-revoliucionieriai, apvalytas ir jame įsikūrus Tarybų valdžia. Talkininkai, kurie visais galimais būdais rėmė Wrangelį, spėjo dalį jo kariuomenės išgabenti į Konstantinopolį ir ten norėjo ją perorganizuoti ir vėl siųsti prieš Tarybų valdžią, bet kariuomenė sukiło ir Francija turėjo pasiųsti savo kariuomenę numalšinimui sukilėlių.

Kontr-revoliucionierių suvažiavime, kuris buvo Paryžiuje ,tapo priimta papeikimo rezoliucija, kurioje smerkia Wrangelį už neišsilaikymą prieš bolševikus, už pralaimėjimą karo. Matomai ta rezoliucija Wrangeliui labai nepatiko ir štai jis dabar paskelbė "rezignaciją", atsisakydamas toliau būti Pietinės Rusijos vyriausiu karo vadu. Savo rezignacijoje jis visgi smarkiai užsipuola ant talkininkų, ypač ant Francijos, kad kare su bolševikais nerėmė taip, kaip kad buvo žadėję rėmti. Savo pralaimėjimus jis skaito talkininkų kalte.

Taigi, Wrangelis "rezignavo". Dabar kįla klausimas, kas užims jo vietą. Taip pasilikti negalima. Kontr-revoliucionieriai savo suvažiavime išrinko valdžią, o juk valdžia be vyriausio karo vado negali apsieiti — ji turi Wrangelio vieton nuskirti kitą, "gabesnį" už Wrangelį, kuris, veikiausiai, dar bandys organizuoti kokią nors armiją, dar bandys pulti Tarybų Rusiją.

Rusijos kontr-revoliucionieriai visgi nenurimsta ir jie nenurims, pakol Francijoj, Anglijoj, Vokietijoj, Japonijoj ir kitose šalyse viešpataus imperialistinės valdžios. Tarybų Rusija visą laiką turės budėti, turės užlaikyti didingą Raudonąją Armiją, kad apsigynus nuo savų kontr-revoliucionierių, kuriuos remia ir rems didžiosios imperialistinės valstybės. Teisybė, dabar frontuose ramu, bet tas dar nereiškia, kad jau kontr-revoliucionieriai galutinai nurimo, kad jie nuleido rankas ir daugiau nebandys pulti Tarybų Rusiją.

Kontr-revolucionieriai ir talkininkų agentai darbuojasi išsijuosę. Su Lenkija prie taikos sutarties pasirašymo vis neprieinama. Lenkija elgiasi taip, kaip Francija suflioruoja. Dabar laikraščiai praneša, kad taikos pasirašymas vėl atidėtas ant šešių savaičių. Vadinasi, čia vėl daromi kokie nors nauji plenai prieš Tarybų Rusiją, čia vėl galvojama, ar negalima būtų kaip nors sukurstyti Lenkiją ir kitas tauteles prieš Tarybas.

Tolimuose Rytuose buvo ramu. Bet dabar jau laikraščiai rašo, kad Japonija šiaušiasi, jieško priekabių prie Sibire įsikūrusios valdžios, kuri su Rusijos Tarybų valdžia draugiškai sugyvena. Ir kaip tik Japonija pradėjo šiaustis, kaip tik tarpe Japonijos valdžios ir Sibiro valdžios santikiai paaštrėjo, tuojaus atsirado kontr-revoliucionierių vadas Semionovas ir viešai pasiskelbė vyriausiu kariuomenės vadu Tolimuose Rytuose. Iki šiol apie Semionovą nebuvo nieko girdėti, o dabar jau ir jis prabilo.

Lietuva veda dviveidę politiką. Ji viešai sakosi nesidedanti su Lenkija, o slaptai veda kokias derybas. Lietuvos Komunistų Partijos C. Biuras išleistame atsišaukime 15 d. sausio š.m. aiškiai pasako, kad Lietuvos valdžia padarė slaptą sutartį su Lenkija kovai prieš bolševikus — prieš Tarybų Rusiją. Jeigu dar tų savo plenų viešai nepaskelbia, jeigu dar nepradeda veikti prieš Tarybų Rusiją, tai neturi užtektinai svetimos pagelbos — talkininkų pagelbos. Mat, Tautų Lygos komitetas vis dar nesutvarko siuntimo tarptautinės kariuomenės į Vilniaus sritį ir todel Lenkija su Lietuva dar nedrįsta daryti kokius nors viešus žingsnius.

Šale viso to, šale kontr-revoliucionierių veikimo, pasaulio kapitalistinė spauda vėl bliauja apie sukilimus Tarybų Rusijoje, apie didžiausias betvarkes, apie trumpą Tarybų valdžios amžį ir t. t. Vėl bandoma visuomenėje sukelti neužsitikėjimą Tarybų valdžia, vėl skleidžiami visokie melai.

Bet visos kontr-revoliucionierių pastangos, Wrangėlių "rezignacijos", o Semionovų pasiskelbimai vyriausiais kairuomenės vadais nieko negelbės — Tarybų Rusija ir jos valdžia nesukriušinama, nes ją remia liaudis. Ir juo visokie kontr-revoliucionieriai ir talkininkai kankins Tarybų Rusiją, juo labiau trukdys Tarybų valdžiai eiti prie ramaus darbo,prie šalies ūkio atstatymo, tuo labiau ne tik Rusijos, bet ir kitų šalių darbo liaudyje kils didesnis kerštas prieš Rusijos kontr-revoliucionierius ir tuos, kurie jiems padeda. Kįlant tokiam kerštui, Tarybų valdžios galia stiprės ir jokios jiegos jos neperlaužs. Atbulai, talkininkai, remdami kontr-revoliucionierius, greičiau patys šu gal susilauks.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

PONAS "SOCIALISTAS" RAMINA BUOŽES.

Lietuvoje vėl susirinko Steigiantysis Seimas, kuriame ministerių pirmininkas, ponas "socialistas" K. Grinius, išdavė raportą iš viso valdžios veikimo. Savo raporte jis plačiai nurodinėjo tuos pavojus, kurie gręsia iš lenkų pusės, bet neužmiršo pasakyti ir apie pavojų gręsiantį iš vidaus. Apie vidujinį pavojų jis ve ką pasakė:

"Kitas mūsų priešas, tai komunistų organizacija, kuri gaminasi pūdais dinamito, revolverių, rankinių granatų,literatūrą leidžia, leidžia agitatorius geriausiai už tai mokėdami. Bet mūsų žmonės jau įsitikino, ką gali duoti jų agitacija ir jų plenai, ir visi komunistų darbai ne tik palieka be pritarimo, bet sukelia visuomenėj didžiausio protesto. Illiustravimui norėčiau paminėti davinių iš paskutinių dienų (Iš baltagvardiečių surengtų ablavų ir provokatoriškų darbų, kad iššaukus sukilimą ir jį kraujuose paskandinus.— "Laisvės" red.). Jau pirmiau susekta žvalgybos beplatinant nelegalių laikraščių kaip — 'Kova', 'Raudonoji Jaunuomenė', 'Kareivių Tiesa', 'Tiesa', 'Borba' ir dar kitų mūsų ir ne mūsų kalba atsišaukimų, brošiūrų, kurios kviečia nuversti dabartinę tvarką ir įvesti Tarybų valdžią su proletariato diktatūra. Tai yra draudžiamu ir eina prieš mūsų įstatymus. Pakenčiama buvo, ligi kol tokia propaganda reiškėsi vien popiera ir žodžiais.

"Bet štai sausio 4 d. Kauno žvalgybos surasta centro sandėlis, kur rasta 15 pūdų raudonosios literatūros, 3 dėžės sprogstančios medegos, kelios dešimtys naujų neužpildytų Lietuvos pasų, 10 metrų Bikfordo šniūro su padegimo prietaisais, rankinių granatų ir daug susirašinėjimų.

"Kam tai buvo rengiama — nėra, rodos, reikalo aiškinti. Žinoma, buvo padaryti vyriausybės atatinkami žingsniai ir susekta dar daugiau davinių, kad čia buvo suorganizuota sąmokslas prieš dabartinės mūsų tvarkos. Vyriausybė, stovėdama valstybės ir josios gyventojų reikalų sargyboje,negali pakęsti tokio valstybės rūmų ardymo ir pasielgta su piktadariais, kaipo su tėvynės pardavikais."

Taip kalba "socialistas" Grinius — ministerių pirmininkas.

Kadangi mes žinome, kas dalyvavo ablavose 14 ir 15 d. sausio, kadangi mes žinome, kad tose ablavose pirmiausiai buvo užpulta ant Profesinių Sąjungų, darbininkų kliubų ir kitokių darbininkų įstaigų, tai nesunku suprasti, ką ponas "socialistas" Grinius skaito savo žmonėmis ir ką tėvynės pardavikais — buožės, tai jo visuomenė, kurios reikalus gina, ir darbininkai — tėvynės pardavikai, kuriuos galima į kalėjimus kišti ir net šaudyti.

Bet savo kalboje "socialistas" Grinius visgi pasakė ir apie gręsiantį pavojų buožių valdžiai iš tų "tėvynės pardavikų". Jis atvirai ir, matomai, sąžiningai prisipažino, kad Lietuvoje komunistinis judėjimas iš paprastos agitacijos, iš paprastų žodžių virsta veikimu. Jis pasakė, kad pakol komunistų agitacija bei veikimas reiškėsi tik ant popieros ir žodžiuose, patol galima buvo pakęsti, bet dabar jau ponas "socialistas" negali pakęsti to veikimo, organizuoja visas baltagvardiečių jiegas ir slopina tą veikimą, smaugia darbininkų judėjimą. Panašiai elgiasi visi "socialistai." Jie patol stoja už socializmo tvarką, pakol viskas reiškiasi ant popieros ir žodžiuose, o kaip tik pamato, kad nuo popieros jau eina prie gyveniman vykdymo, tuojaus paduoda buržuazijai ranką ir bendrai pradeda smaugti tą veikimą. Taip elgiasi socialistai-liaudininkai, taip elgiasi socialistai ir taip elgiasi socialdemokratai. Šiame klausime tarpe jų nėra nei mažiausio skirtumo. Jie visi ir visose šalyse lygiai elgiasi. Bet ne jiems darbininkų judėjimą sulaikyti, ne jiems, suorganizavus baltagvardiečius, tą judėjimą pasmaugti.

Lai ponas "socialistas" Grinius ramina Lietuvos buožes Stegiamajam Seime, lai giriasi savo nuopelnais, bet ateis tas laikas, kuomet ir jis su buožėmis turės nešti iš Lietuvos ten, kur pipirai auga. O kad ta valanda netolima, lengvai galima suprasti iš jo kalbos, pasakytos buožių Seimui.

NAUJIENOS APIE LIETUVĄ

(Pabaiga).

III.

Dabar pažiūrėkime, kas dedasi Lietuvos darbininkų judėjime. Komunistų partija—nelegalė. Profesinės darbininkų s-gos (Trade unions) — taipgi buvo nelegalės iki Želigovskio "valdžios" įsisteigimui Vilniuje. Kaune ir kituose šalies kalėjimuose pilna prigrūsta politikos kalinių, ir tai tuo pačiu laiku, kai "internuoti" lenkų legionininkai liuosai sau svečiuojasi po Lietuvą... Gal jokioj pasaulio šaly nėra tiek daug šnipų, kaip Lietuvoj. Kiekvienas žulikas, kiekvienas šiaip nupuolėlis, 99% visų iš Amerikos grįžusių tautininkų, katalikų ir liberalų, dabar tarnauja ochranoje. Delto ir amerikiečiai, važiuodami į Lietuvą, turi atmint, kad atsarga — tai pirmas žingsnis Lietuvoj, ypač kaip susieini su buvusiu Amerikoj "pažįstamu" liberalu ar klerikalu. Špionažas dabar varoma amerikiniu būdu. Nužiūrimą asmenį tuojau nareštuoja, o sekioja, uostinėja, su kuo jis susieina, jieško, ar jis neturi ryšių su "visu lizdu? Jei nepasiseka sujungti jį su "bolševikais", tai tuomet stengiasi įtraukt į "valstybės" darbą, tankiausiai į ochraną.

Lietuvos šnipų sistemą "amerikanizavo" K. Pilėnas, žinomas Anglijos, Amerikos ir gal kelių kitų šalių šnipas, uostinėjęs Amerikos lietuvių organizacijose, asmeniškai pažįstąs daug Amerikos revoliucionierių, ir dar daugiau žinąs jų iš jų darbų.

Profesinės darbininkų (fabrikų ir lauko) s-gos turi arti 50,000 narių. Didelis—gal daugiau kai 70—nuošimtis — klesiniai susipratusių darbininkų, taigi einančių išvien su komunistais. Komunistų partijos narių skaitliaus del konspiracijos negalima paduot, tiek tik galima informuoti d.d. amerikiečius, kad ta partija, nepaisant sunkių veikimo sąlygų (maža šalis, pramonės nėra, reakcija didelė), yra ant tiek stipri ir turi tiek įtakos darbininkuose, kad Lietuvos buržuazija ir jos valdžia labiau bijosi komunistų, negu lenkų. Bent 30—40% visos Lietuvos kariuomenės yra komunistų įtakoje, o viršminėti 8 ir 10 pulkai buvo stačiai **raudoni** ir del to tik Lietuvos valdžia ir stengėsi juos pačius pirmutinius įgrūsti į mūšį su lenkais su paaukuot "tėvynei"... Tuomi ji atsikratė nuo dviejų žymių savo mirtinų priešų.

Be komunistų Lietuvoj dar žymią rolę lošia revoliuciniai socialistai liaudininkai. — Tai trečia organizacija, stovinti už Tarybų tvarkos įvedimą Lietuvoj. Bet tarp jos, iš vienos pusės, ir kom. partijos ir prof. s-gų, iš antros, artimesnių ryšių nėra, kadangi pačios jos viršūnės kol-kas susideda iš toli gražu nuo revoliucijos kelio nutolusių asmenų. Kiek teko patirt, tai dabar eina griežta kova tarp paprastų narių ir vadų — laimės, be abejonės, pirmieji, nes jie artimesni šių dienų darbininkų judėjimo siekiniams.

IV.

Jau minėjome, kad prof. s-gos, po to, kai Želigovskis užėmė Vilnių, virto legalėmis: valdžia įregistravo jų įstatus ir leido Centro Biurui veikti. Visas šitas dalykas, paviršium žiūrint, išrodo menkas, o bet gi jis turi savo istoriją, ir gana svarbią komunistiniame Lietuvos judėjime.

Kuomet lenkai, dabartinėje savo avantiūroje, vėl pradėjo veržtis į Lietuvą, tai pastarosios valdžia išleido atsišaukimą į visus "šalies gyventojus", raginantį kiekvieną asmenį "sėst į žirgą ir karan jot". Vienlaik Lietuvos Kom. Partijos Centro Biuras Vilniuj išleido deklaraciją, adresuotą ne tai darbininkams, ne tai valdžiai, kurioje buvo išstatyti sekami valdžiai reikalavimai (duodame juos ištisai):

"Darbininkų ir kaimo biednuomenės masės, mūsų partijos vadovaujamos, dalyvaus kovoje prieš gręsiantį lenkų užplūdimą tik tiek, kiek lietuvių valdžia užtikrins ("laiduos") joms, jog pildys žemiaus pažymėtas sąlygas:

"1. Lietuvos valdžia užtikrina, kad užmegs tikros sąjungos ryšius su Tarybų Rusija;

"2. Lietuvos valdžia duoda komunistų partijai ir klesinėm profesinėm sąjungom mažiausia tokią laisvę, kokia jos naudojasi kitose buržuazinėse valstybėse;

"3. Duoda joms laisvę susirinkimų, žodžio, spaudos ir streikų;

"4. Paliuosuoja visus politikos kalinius ne-kontr-revoliucionierius;

"5. Leidžia tverti darbininkų, valstiečių ir kareivių tarybas;

"6. Atima be jokio atlyginimo visas žemes dvarininkų ir turtingųjų ūkininkų ir atiduoda jas į samdininkų-bernų rankas;

"7. Duoda darbininkams galimybę ginkluotis ir formuoti savo būrius."

Taigi valdžia, legalizuodama prof. s-gas, kaip ir atsakė į šitą C. B. deklaraciją, o tuomi, kiek žinoma, patraukė savo pusėn žymų skaitlių prof. s-gų narių. Gi kom. partijos legalizavimas ir kiti dalykai praėjo pro ausis, — vadinas, valdžia ignoravo juos.

Šita Centro Biuro dekracija yra labai keista tuomi, kad ją parašė ir išleido C.B. vardu **viens asmuo,** o paskui, sušaukti posėdin kiti C. B. nariai, užgyrė ją. Del jos dabar yra nemažai kivirčių partijoje. Didžiuma vadovaujamų partijoj žmonių pritaria jai, mažuma — griežtai smerkia. Kadangi mums neteko kiek smulkiau susipažint su nuomone deklaracijai pritariančiųjų, tai paduosime tik opozicijos nuomonę. Ji yra maž-daug tokia:

Deklaracija išsižada revoliucinės darbininkų taktikos, nes šalies apgulimo metu nesistengia ragint žmones-darbininkus pasinaudot patogiom aplinkybėm ir griebt valdžią į savo rankas, o siūlo valdžiai darbininkų mases mainais už tam-tikras buržuazines laisves ir garantijas. Reikalaudama "leidimo" steigt darbininkų, kareivių ir valstiečių tarybas, tuo pačiu kompromituoja tokių tarybų ideją, nes buržuazijai viešpataujant, valdžios pritarimu susitvėrusios, tokios "tarybos" jutų tik reakcijos organais, kai kad buvo Rusijoj pradžioj revoliucijos. Tarybos tegali gimt tik revoliucijos eigoj—tik tuomet jos gali virsti tuo aparatu, kurį vadinam darbininkų valdžia. Be to gi, einant į talką Lietuvos valdžiai, dar gi kad ir jos kovoje su lenkais, gaunasi įspūdžio, kad gali būt ir tokios aplinkybės, kur darbininkai turi gint savo buržuazijos viešpatavimą nuo svetimos buržuazijos antpuolių... Kai-kurie deklaracijoje išstatyti "reikalavimai" dar gi yra stačiai be senso. Pav., reikalaut, kad buržuazinė valstybė paleistų visus politikos kalinius "ne-kontr-revoliucionierius" —tai juk tas pat, kaip prisipažint, jog nežinai, kad buržuazijos akyse kiekvienas revoliucionierius yra kontr-revoliuconierium... Tas pat yra ir su Lietuvos "tikros sąjungos ryšiais" su Rusija. Viena šalis — mirtinas proletariato priešas; antra buržuazijos. Kokia tikra "sąjunga" tarp jų gali būti

Žymėtina tai, jog deklaracijai pilnai pritaria — Kapsukas; griežtai prieš ją stoja — Aleksa. Rašantis šiuos žodžius taip pat laikosi opozicijoj, nors toli gražu įvairiais kitais, ypač organizacijos, klausimais su Aleksa nesutinka. Jam rodosi, kad Liet. Kom. partijoje yra perdaug vieno ar dviejų asmenų "valios", kas buvo ir minimos deklaracijos pasirodymo priežastim.

Tiek šiuo kart. Prie progos gal daugiau parašysiu.

Vienas iš Daugello.

Nuo red. — Vienas draugų sako, kad deklaracija buvusi parašyta vieno asmens, bet rankraštis skaitytas Biuro susirinkime ir užgirtas, o po užgyrimui jau atspausdinta. Taipgi sako, kad ir Rusijos draugai pritarę tai deklaracijai. Nors drg. Aleksa nesutikęs su deklaracija ir buvę ginčų, vienok tas neįnešęs į partiją ginčų ir viskas einą gerai, dirbą visi bendrai.

Taigi mūsų draugai neprivalo sau persistatyti, kad tarpe Lietuvos draugų yra didelių ginčų. Turi žinoti, kad visi vienaip negali protauti ir kad ginčų visur būna ir bus, vienok jie visi bendrai veikia.

AŠ MATAU

Aš mataus tą laivą, kuris didjūrin plaukia,
Ir neša iškėlęs švyturį augštai.
Matau ir tas vilnis, kurios ūžia-kaukia,
Be atvangos puola ant laivo piktai.

Aš matau tą laivą, kaip jisai siubuoja
Ir narsiai ginas nuo vilnių siutimo.
Viršuj jo vėliavos ženklas plevėsuoja,
Kviesdam's visus vergus prie prabudimo.

Aš matau, kaip vergai visur po pasaulį
Pradeda išvysti švyturio šviesą;
Jie bunda ir kyla, kelia brolis brolį;
Suprato — tojo ženklo užkvietimą.

Aš matau, kaip laivas artyn krašto plaukia;
Jis visai netrukus baigs savo kelionę;
Nes vergai jau rankas ištiesę jo laukia,
Ir rengiasi jį priimt su malone.

B. Sidiškis.

Korespondencijos

CLEVELANDO RUOŽAI.

CLEVELAND, OHIO.— 9 d. vasario J. Ž. Mokslo draugija surengė prelekciją temoje: "Politinė Ekonomija." Prelegentu buvo drg. A. Pesčius. Klausytojų susirinko tik apie 100 žmonių.

Kadangi politinės ekonomijos mokslas yra gana gilus ir platus, todel prelekcija nusitęsė nepaprastai ilgai (virš 4 val.) ir užbaigos sulaukė tik apie trečia dalis buvusių klausytojų. Būtų buvę gal geresnės pasekmės, jeigu ta visa prelekcija būtų padalinta bent į 3 dalis, tuomet būtų buvę daugiau laiko ir plačiau būtų išaiškinta klausimai, negu kad visus suėmus vienu vakaru.

* * *

13 vasario atsibuvo bedarbių koncertas, surengtas J. Butėno ir kitų vietinių dainorių, į kurį įėjimas buvo visiems dykai. Bet kad šis koncertas netikėtai susidūrė su tarptautišku Apsigynimo Lygos Koncertu, tai žmonių buvo nedaug (apie 250). Programą išpildė Mirtos Choras, J. Butėnas ir kiti vietiniai solistai, kaip tai: K. Kraučiunas, D. Baukiutė, M. Kriaučiunienė, M. Butėnienė. Taipgi padainavo ir F. Butėnas (3½ m. tų amžiaus). Buvo duetų ir kvartetų. Taipgi padainavo porą dainelių ir A. Sadauskas, kuris čion tik ką atvyko iš Chicagos ir žada imti lekcijas pas J. Butėną.

Antra dalis programo susidėjo iš juokų. Buvo "Muzikantai iš Paryžiaus", po vadovyste d. S. Žilinsko, ir "Šidlavos Ubagai", kurie suteikė publikai skanaus juoko.

* * *

Tą patį vakarą įvyko tarptautiškas koncertas. Šio koncerto programas buvo gana ilgas ir įvairus. Tik visa bėda tame, kad žmonės nesistengia prisilaikyti nei mažiausio mandagumo, tai yra, ramiai užsilaikyti laike programo.

Kuomet ant scenos kas nors veikiama nesuprantamoj kalboj, tuomet ima tarp savęs kalbėtis ir tuomi sukelia tokį neramumą, kad programo negalima girdėti nei pirmose sėdynėse sėdintiems, o apie toliau sėdinčius nėra nei kalbos!

Žmonių buvo virš tūkstančio. Matomai, liks gražaus pelno apsigynimo fondui.

* * *

18 d. vasario įvyko Mirtos Choro mėnesinis susirinkimas, kuris išimtinai praleista tik ypatiškiems barniams. Pirmiausiai svarstyta J. Krasnicko skundas ant J. Butėno už kokias tai pinigiškas skriaudas. Išklausius abi pusi, pasirodė, jog čionai tik ypatiški dalykai, ir skundas tapo atmestas.

Toliaus kilo dar karštesnių ginčų, kuomet Mirtos Choro gaspadorius K. Kriaučiunas pareikalavo apmokėti už jo darbą po $5.00 nuo kožno M .C. parengimo, nes taip buvę nutarta, renkant K. K. gaspadorium liepos mėn., 1920. Skaityta ir tas tarimas, kurį galima suprasti ir vienaip ir kitaip. Ten pasakyta, jog nutarta gaspadoriui apmokėti nuo kožno parengimo po $5.00 ir ant galo pasakyta ,jog K. K. apsiėmė už dyką M. C. patarnauti. Bet čia ne tiek svarbos turėjo tas apmokėjimas, kiek ypata, ir draugai, turėdami ką tokio ypatiško prieš K. K., turėjo progą jį susirinkime apšaukti veidmainiu ir sužiniu M. C. apvogėju. K. K., įsikarščiavęs ,juos pavaišino dar riebesniais "komplimentais", po kurių sekė tikra suirutė ir galų gale K. K. 20 balsų prieš 15 liko išbrauktas iš draugijos už nemandagius išsireiškimus, už ką antroji pusė likos pateisina, kas reiškia, jog ir susirinkimuose išvadinti ką nors vagimis, veidmainiai ir tt. leistina, tik ne visiems. Ir už jo 6 mėnesių darbą, kurį dirbant pasidaro šiokių tokių išlaidų, nutarė nieko nemokėti. Puiki logika!

Tai mat, prie ko priveda ypatiški susikirtimai, ir kokios jų pasekmės! Iš šalies žiūrint, ir gaila ir pikta.

Neabejojd, kad tie draugai džiaugėsi ant savo pastatę — išbraukę K. K., bet juk kartu jie žino ir tą faktą, kad jie tuomi faktiškai ardo M. C. K. K. buvo vienas iš geriausių dainorių chore. Jį prašalinus, ir kiti dainoriai atsisako dalyvauti ir tuomi chorą veda prie galutino bankrūto.

Žinoma, jeigu šiame susirinkime būtų dalyvavę visi dainoriai, tai išbraukimas nebūtų įvykęs; jame buvo didelė didžiuma narių nedainorių, kuriems nesvarbu, kas ir kaip dainuos.

Dar norėčiau prisiminti ir apie konstitucijas. Paprastai, draugijų konstitucijose būna pažymėta, kiek reikalauja balsų išbraukti narį (tankiausiai reikalauja dviejų trečdalių), bet M. C. konstitucijos narių išbraukimo paragrafe tik štai kas pasakyta: "Narys gali būt išbrauktas iš M. C., jei savo pasielgimu daro jam skriaudą". Tai viskas. Bet argi K. K. padarė kokią skriaudą M. C.? Man rodos, kad ne; to niekas neprirodė ir nebandė prirodyti; juk ir patys išbraukėjai atiduoda jam kreditą už jo veikimą draugijos labui.

Tai yra liūdnas apsireiškimas progresyvėse draugijose.

* * *

22 d. vasario įvyko dainorių praktika, kurioj dainoriai pareikalavo ir nubalsavo 21 balsu prieš 5, kad K. K. būtų priimtas į chorą. Priešingam atsitikime didžiuma dainorių būtų apleidę chorą ir tik ačiu d. K .K., kad jis sutiko ir ant toliau dainuoti chore ,nors ir išbrauktas iš draugijos, tokiu būdu Mirtos Choras ,nepaisant jokių užsimojimų, pasilieka čielybėje.

J .Žebrauskas.
C.L.P.D. Sąr. Koresp.

SMALAVIRIŲ PRAKALBOS.

ELIZABETH, N. J.— Vasario 20 d. smalavirių biuras surengė prakalbas. Žmonių prisirinko nedaug. Kalbėtojas savo kalba taip publiką įerzino, kad per pusę prakalbos norėjo jį pravyt, bet nuramino, žadėdami, jog bus leista kritikuoti "kalbėtoją".

Po prakalbų draugai Krasauskas ir Plungis pareikalavo balso. Pirmininkas klausė: "Ką norite,— klausti ar kritikuoti kalbėtoją?" Plungis sako: "Klausti jo galima tik ar jis žino ką kalbėjo. Čia reikia parodyt žmonėms, kiek supratimo jis turėdamas, drįsta kalbėt į žmones". Pirmininkas sako: "Plungiui neduosiu balso, jam ir kliubas neduoda." Ir kitas, išbėgęs ant pagrindų, sako: "Taip, taip, Plungiui neduosim! Jam ir kliubas neduoda; duosim Krasauskui". Pradėjus kalbėt Krasauskui, kalbėtojas pasikėlęs sako: "Ar tu nori klaust, ar kritikuot mane?" Krasauskas sako: "Tai ką tavęs galima klaust, čia reikia pasakyti žmonėms teisybę, kiek tu primelavai, arba nė pats nesupranti ką kalbėjai." Kalbėtojas ir du "pirmininkai" pradėjo rėkti, kad neduosią kritikuoti. Esą, čia jie bosai ir jie užmokėję už svetainę, ir t.t. Krasauskas sako: "Aš prašau ne jūsų, o publikos, ir jeigu publika leis, aš kalbėsiu." Prieš rengėjus apsireiškus dideliam protestui iš publikos, vienas vaikinas padarė įnešimą, kad pirmininkai su savo kalbėtojum prasišalintų, jei nenori klausytis, o tiems žmonėms duot kalbėt ir jis pasižadėjo užmokėt už svetainę. Publikai nubalsavus prašalint smalavirius ir Krasauskui pradėjus kalbėt, smalaviriai ėmė rėkt gvoltą taip, kad susirinkimas turėjo pajrti. Taip ir užsibaigė.

Smalaviriai kėikia žmones, o žmonės ant jų pyksta už jų darbus.

Petras Liubinas.

ŠTAI KAS PAS MUS.

ELIZABETH, N. J. — 19 d. vasario L. D. L. D. 54 kuopa vaidino dvi komedijas: "Amerika Pirtyj" ir "Amerikoniškos Vestuvės". Aktoriai savo užduotis atliko gerai. Publika buvo patenkinta. Vakaras pavyko neblogai. Komedijos nemažai juokingos.

* * *

Audros Choro nariai, besigerėdami savo mokytojum, neteko jo. Patarčiau audriečiams neduoti ramybės Ereminui, ir jis vėl apsiims mokytojauti. Mačiau, jog jau p. Ereminas pasveikęs. Gaila būtų, jei pakriktų toks didelis choras.

* * *

Pastaruoju laiku lietuviškieji reakcionieriai visu smarkumu pradėjo šėlti. Mat, susijungė visi į daiktą: smetoniniai, maslionkiniai ir smalaviriai prieš susipratusius darbininkus, o L. D. L. D. 54 kp. ir L. D. P. Kliubas per ilgą laiką nesurengė prakalbų. Būtinai jau reikia čia mūsų prakalbų.

* * *

Po Bagočiaus prakalbų smalavirių biuro agentas A. L. ėjo į bažnyčią pasimelsti, kad dievas padėtų suskaityt, kiek yra Elizabeth'e komunistų. Sakoma, kad Bagočius jam liepęs... Juokus krečia iš savęs ir kaltina komunistus.

Petras Liubinas.

IŠ MŪSŲ VEIKIMO.

ROCKFORD, ILL. — Kaip jau žinoma iš praeities, tai rockfordiečiai visados būdavo pirmoj vietoj veikime ant visuomeniškos dirvos. Taip ir šiandien nenuleidžia rankų, bet veikia kiek aplinkybės leidžia. Štai nutarta surengti net du vakarai naudai "Laisvės". Malonu, kad rockfordiečiai taip sparčiai pradėjo veikti. Nors žiauri reakcija laikinai suparalyžiavo veikimą, nors ir išplėšė iš mūsų tarpo keliatą veiklesnių idėjos draugų, bet mus tas nenugązdino, o tik sukėlė didesnį pasišventimą veikti delei visuomenės labo.

Šiuo tarpu Rockforde siaučia didelė bedarbė, kuriai dar nesimato pabaigos. Nekurie jau net po keliatą mėnesių be darbo vaikščioja. Katrie dirba, tai ir tiems mokestis apkramtė. Mat čion darbininkai neorganizuoti, tai gera proga kapitalistams iš jų naudotis. Tiesa, yra čia neva šiokia tokia unija, bet tiktai ant popieros. Ji tiktai naudinga unijos vadams, nes, kada buvo gera proga streikuoti, tai tada unijos vadai sakė, kad tai negalima. Mat, tada karą vedė su vokiečiais, tai, esą, pasirodysime šalies priešai.

Bernelis.

OPERETĖ "SYLVIA" SCENOJE.

CHICAGO, ILL. — 20 d. vasario Laisvės Kanklių Choras vaidino operetę "Sylvia".

Kiek reikia spėkų ir energijos surengimui panašaus vakaro, tą žino tik tie, kurie veikia.

Bet, nežiūrint, kaip sunkus darbas būtų, veikiant viskas galima.

Todėl ir draugai kankliečiai, nežiūrint visų kliūčių, davė chicagiečiams tą, ko jie geidžia.

Paėmė didelę Aryan Grotto Temple Theatre svetainę, kurioje yra 1227 sėdynės ir kurios randa — $300.00 vienam vakarui.

Bet kankliečių darbas nenuėjo niekais — atnešė geras pasekmes.

Publikos atsilankė su viršum 800 ypatų.

Pats lošimas nusisekė gerai, ir publika buvo užganėdinta.

Lošėjai ir dainininkai atliko savo roles gerai.

Geriausiai atsižymėjo M. Rakauskiutė, A. Kukutienė, P. Stogis, J. Augustinas ir A. Jokubaitis.

Turbūt kiekvienas, atsilankęs į šitą vakarą, turėjo savo širdyje didžiausį dėkingumą L. K. Chorui.

Aš nuo savęs linkiu L. K. Chorui augti ir bujoti, linksmint darbo žmones su sielą žavėjančiomis dainelėmis.

Didžiausios pagarbos yra vertas choro mokytojas A. P. Kvedaras, kuris per savo talentuotą gabumą išauklėjo chorą į tikrą milžiną. Turiu pažymėti, kad ir šitos operetės nusisekimas rymo ant mokytojo A. P. Kvedaro tinkamo vadovavimo.

St. Naujienietis.

Jeigu kurią dieną pessimistas neturi priežasties niurnėti, tai ta diena jam yra labai nelaiminga.

* * *

Daug lengviau yra pasakyti, jog aš darau taip, kaip pats noriu, negu kad sulyg to pasakymo elg[illegible]

DĖP. IR POL. KAL. GELBĖJIMO FONDO KONTROLĖS KOMISIJOS RAPORTAS.

Kadangi įplaukos ir išlaidos smulkmeniškai yra skelbiama per "Laisvę" kas mėnuo, tai mes čia nei neatkartosime, bet paduosim abelną sumą.

Įplaukos:	
Birželyje	$793.50
Liepoje	660.70
Rugpj.	294.91
Rugs.	252.83
Spalyje	186.80
Lapkrityje	397.66
Gruodyje	236.41
Viso	$2,822.81
Išlaidos:	
Birželyje	$52.20
Liepoje	1,129.82
Rugpj.	886.65
Rugsėjyje	957.17
Spalyje	370.26
Lapkrityje	251.73
Gruodyje	485.02
Viso	$4,132.85
Balansas nuo geg. mėn.	2,250.52
Viso įplaukų	5,073.33
Viso išlaidų	4,132.85
Su 1 d. sausio, 1921 m., lieka išdė	$940.48

D. ir P. K. G. Fondo Kontr. Kom.:
P. Repečka.
J. J. Vaiginis.
Z. R. Juška.

Dykai Laikraštis iš Lietuvos!

Visiems, kurie šiame mėnesy nusipirks knygą "Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus" (kaina $2.00), pridėsime dovanai numerį Lietuvoj leidžiamo darbininkiško laikraščio

"Darbininkų Žodis"

Jame telpa daugybė žinių iš įvairių Lietuvos vietų ir šiaip darbininkiškų raštų.

Prisiųskite $2.00 ir gausite minėtą knygą ir numerį to laikraščio. Atskirai laikraščio neparduodame. Reikalavimus adresuokite:

J. BARKUS,
Box 129, General Post Office,
NEW YORK, N. Y.

"LAISVĖS" KNYGYNO KATALOGAS

MOTERŲ PADĖJIMAS EVANGELIJOJE IR APAŠTALŲ RAŠTUOSE. Parašė Z. Aleksa. Ši knygelė išaiškina, kokis moterų padėjimas buvo gilioj senovėj ir kaip link moterų atsinešdavo Kristaus apaštalai ir pats Kristus, kurio mokslą skelbia dabartinė mūsų dvasiškija. Ypač patartina perskaityti ją moterims. Kaina _____ 20c.
GRIUVĖSIUOSE. Parašė K. Jasiukaitis. Tai yra labai smagi apysakaitė, kuri atvaizdina liūdną likimą Lietuvos tarnaitės. Kaina 15c.
ŽENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS, su priedu LYTIŠKOJI ETIKA. Labai naudinga knygelė. Telpa daug gražių patarimų vedusiems ir tiems, kurie mano vesti. Antra laida. Kaina 15c.
DARBO ŽMONIŲ ISTORIJA. Ją turi perskaityti kiekvienas darbininkas, kad gauti supratimą, koks buvo likimas darbo žmonių praeityj ir kaip jie kovojo. Kaina ____ 25c.
DARBININKĖ-MOTINA. Kaina 20c.
FARMAZONAI, 3 aktų puiki komedija. Kaina _____ 50c.
KODĖL BAŽNYČIA PRIEŠINASI SOCIALIZMUI? Verta perskaityt kiekvienam, ypač tikinčiam žmogui. Kaina _____ 15c.
LAISVĖS KALINYS. Justino Tumėno poema. Kaina _____ 30c.
LIETUVA SUŠALS. Buvusioji ledų gadynė arba žmonių praeitis bei ateitis. Kaina _____ 20c.
VELNIAS. Parašė R. G. Ingersoll. Vertė Ferdinand de Samogitia. Joje aprašyta visa velnio istorija, jo darbai ir galybė. Kaina ____ 20c.
IŠVOGIMAS IŠ PAVIAKO 10 KALINIŲ. Kaina _____ 20c.
ŠEIMYNOS ISTORIJA. Peržvelgta šeimynos formos ir besiplėtojimas senovėj. Kaina _____ 10c.
VOKIEČIŲ KAREIVIO KARĖS ATSIMINIMAI. Tai yra įdomiausia knyga, kurioje atvaizdinta Europos karės paveikslai ir kokią įtekmę karė daro ant kareivių dvasios. Kaina _____ 75c.
Apdaryta _____ $1.00.
VYRAS. Ką kiekvienas vyras turi žinoti apie gimties reikalus. Parašė daktaras A. J. Karalius. Kaina _____ 25c.
APIE RUSIJOS POLITINES PARTIJAS. Kaina _____ 35c.
KAS TIE SOCIALISTAI IR KO JIE NORI? Kaina _____ 15c.
BADAS. Kaina _____ 75c.
Ta pati apdaryta _____ $1.00.
K. MARKSAS — JO GYVENIMAS IR MOKSLO CHARAKTERISTIKA. Kaina _____ $1.00.
Ta pati apdaryta _____ $1.50.
VELNIO BAŽNYČIA. _____ 50c.
RAUDONAS JUOKAS. Kaina 35c.
MOTERIŠKĖ IR MEILĖ. Kaina 20c.
SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IŠ MOKSLO Į VEIKIMĄ. Kaina 25c.
STEPONAIČIO RAŠTAI IR EILĖS. Kaina _____ $1.00.

Svetimos Laidos Knygos

ATEITIES SUREDYMAS. Kaina 15c.
PAŽVELGUS ATGAL. Sociologiškas romanas. Kaina _____ $1.50
ANGLIŠKOS KALBOS ŽODYNĖLIS. Kaina _____ 25c.
SIELOS BALSAI. Puiki knyga. Daugybė labai gražių eilių ir dainų. Daug gražių, spalvuotų paveikslų. Kaina _____ 75c.
Su apdarais _____ $1.25.

GYVENIMO BANGA. Parašė Senas Vincas. Kaina _____ 15c.
GALUTINIS KLESŲ KOVOS TIKSLAS. Parašė A. Pannekoek. Kaina _____ 10c.
REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. Parašė Senas Vincas. Kaina ____ 15c.
PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS. Parašyta D-ro Wm. J. Robinsono. Knygoje aprašoma lyties organų veikmė ir svarba visame vyro gyvenime; saužagystė; lytiškos ligos, kaip jos pažinti ir apsisaugoti; kaip būti laimingu šeimyniškame gyvenime; kaip aiškinti vaikams lyties dalykus; apie prostituciją ir daug kitų įdomių dalykų Knyga su paveikslais ir gražiais apdarais. Kaina _____ $2.00.
TIKĖJIMŲ ISTORIJA. Gražiais apdarais. Kaina _____ $7.00.
ŽODYNAS lietuviškai-angliškas ir angliškai-lietuviškas, abi dalys, puikiais apdarais. Kaina $10.00
ETHNOLOGIJA arba istorija apie žemės tautas, gražiais apdarais. Kaina _____ $4.00
GEOGRAFIJA arba žemės aprašymas, gražiais apdarais. Kaina $4.00
RYMAS, apdaryta. Kaina $2.50.

"LAISVĖ",
455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Draugyščių Adresai, Kurios Turi "Laisvę" už Organą

A. P. L. A. DRAUGIJA.
CENTRO VALDYBA.

Pirmininkas — J. K. Mažiukna, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Pirmininko Pagelbininkas — J. Urbonas, 815 Middle St., N. Braddock, Pa.

Sekretorius — J. I. Alexis, 1343 Medley St., N. S. Pittsburgh, Pa. Bell Phone Cedar 5471-R.

Iždininkas — K. T. Warašius, 12 So. Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.

Turtų Kontrolieriai.

W. A. Midwikis, 235 Alpine Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.

F. Pikšris, 1331 Penn Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.

W. Stačinskas, 2226 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa.

Kuopų Sekretoriai.

1 kp. — Jacob Chestnut, 1127 Laurel St., N. S. Pittsburgh, Pa.
2 kp. — Jos. Miliauskas, 505 Ellsworth Ave., McKees Rocks, Pa.
3 kp. — J. S. Swipas, 11 Welder, Carnegie, Pa.
4 kp. — Frank Pikšris, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
5 kp. — Petras Leliušis, P. O. Box 348, Cuddy, Pa.
7 kp. — G. Braknis, 318 Grave St., Pittsburgh, Pa.
8 kp. — V. Stačinskas, 2226 Jane St., South Side, Pittsburgh, Pa.
9 kp. — A. Česnikas, P. O. Box 283, Arnold, Pa.
11 kp. — Adomas Pateliunas, P. O. Box 325, Courtney, Pa.
12 kp. — F. Šimkonis, P. O. Box 319, Ambridge, Pa.
13 kp. — S. Barzdaitis, P. O. Box 403, Vestaburg, Pa.
14 kp. — A. Lukošiunas, 731 Cherry Way, Braddock, Pa.
15 kp. — Jos. Glavinskas, P. O. Box 1013, Woodlawn, Pa.
16 kp. — A. Besusparis, P. O. Box 246, Aliquippa, Pa.
17 kp. — K. Leonavičius, 242 Penn Extension, Turtle Creek, Pa.
18 kp. — Jos. Jasiukaitis, P. O. Box 489, McDonald, Pa.
19 kp. — F. Valaitis, P. O. Box 195, Minden, W .Va.
20 kp. — L. Mancius, P. O. Box 551, Slovan, Pa.
21 kp. — J. A. Lingeviče, P. O. Box 528, Westernport, Md.
22 kp. — J. Semėnas, 79 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.
23 kp. — M. L. Balchonas, P. O. Box 41, Pierce, W. Va.
24 kp. — Ant. Malinauskas, P. O. Box 65, Eccles, W. Va.
25 kp. — V. Pėža, 8 Wyandotte St., Buffalo, N. Y.
26 kp. — Wm. Reklys, 130 East Ogden St., Girardville, Pa.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖS, BAYONNE, N. J., VALDYBOS ADRESAI:

Pirm. V. Sledžius, 162 W. 24th St.; Pirm. Pagelb. J. Kalinauskas, 19 E 19th St.; Prot. Sekr. J. Zaleckas, 28 E. 21st St.; Fin. Sekr. A. Mačiulaitis, 20 E 21st St.; Kasierius F. Lukaitis, 73 E. 22nd St.; Kasos Globėjai: J. Rutkauskas, 39 W. 15th St. ir J. Mikelevičius, 22 E. 19th St.; Maršalka S. Laurinaitis, 30 E. 21st Street, Bayonne, N. J.

Susirinkimai atsibūna kas sereda po pirmam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, F. J. Milvido svetainėje, 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

DRAUGYSTĖ SUNŲ IR DUKTERŲ LIETUVOS, MELROSE PARK, ILL.

Nauja Valdyba 1921 metams:

Pirmininkas S. Poškus, Box 403, Melrose Park, Ill.; Pagelbininkas A. Starevičius, 404 So. 14th Ave., Maywood, Ill.; Prot. Rašt. A. Vaicekauskas, 148 So. 10th Ave., Maywood, Ill.; Fin. Raštininkas M. Zaukevičia, Box 842 Melrose Park, Ill.; Iždininkas F. Rayunec, Box 1053, Melrose Park, Ill.; Iždo globėjai: J. Ruzga, 232 So. 14th Ave., Maywood, Ill., V. Kasparunas, Box 692, Melrose Park, Ill.

Susirinkimai būna trečią panedėlį kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų, Frank ir James svetainėj.

LIET. PAS. DR-STĖ LAISVĖ
Easton, Pa.

Prezidentas — P. Klova, 1234 Butler St., Easton, Pa. Prot. Sekr. — A. Vyturis, 1111 Lehigh St., Easton, Pa. Fin. Sekr. — A. Biga, 1223 Chidocy St., Easton, Pa. Kasierius — S. J. Masiulevičienė, Buttler St. Maršalka — V. Danielius, 678 Northamton St. Kasos globėjai: S. Kulaitis, 676 Northamton St., ir B. Dovidonis, 1020 Butler St., Easton, Pa.

Susirinkimai atsibūna kas pirma pėtnyčia kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare, po No. 1214 Northamton St., Easton, Pa.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖ, ELIZABETH, N. J.

Viršininkų Adresai:

Pirmininkas S. Morkis, 321 Bond St.; Pirmininko pagelbininkas P. Kablis, 310 Pine St.; Protokolų raštininkas J. Poskevičius, 146 Port Ave.; Turtų Raštininkas J. Drulis, 321 Bond St.; Iždininkas J. Juozapavičia, 265 Second St.; Iždo Globėjai: W. Batinskis, 313 Second St., ir M. Budris, 120 Pine St.; Organo užžiurėtojas, P. Kablis, 310 Pine St.

L.D.L.D. CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirmininkas J. Jankūnas,
455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius P. M. Balsys,
455 Grand St., Brooklyn, N.Y.
Iždininkė M. Undžienė,
455 Grand St, Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL.

Valdybos Adresai:

Pirmininkas Juozas Buksas, 152 — Tenth St., North Chicago, Ill. Pirmin. Pagelb. Antanas Morkevich, 1330 So. Victory St., Waukegan, Ill.; Užrašų Raštininkas Jonas Plukas, 1321 Adams St., Waukegan, Ill.; Finansų Rašt. R. Rulevičia, 1344 So. Jackson St., Waukegan, Ill.; Kasos Globėjai: Paulina Plukienė, 1321 Adams St., Waukegan, Ill. ir Antanas Januška, 924 — 10th St., Waukegan, Ill.; Kasierius Martinas Naureckas, 1717 So. Park Ave., North Chicago, Ill.; Maršalka Kazimieras Navickas, 1420 So. Victory St., Waukegan, Ill.; Kas. Pagelb. Kazimieras Sabaliauskas, 1126 Tenth St., Waukegan, Ill.

Susirinkimai atsibūna kas trečią nedėldienį kožno mėnesio.

L. S. ir D. D. Rašt. J. Plukas.

Teisybės Mylėtojų Draugystė, Moline, Ill.

Valdybos Adresai:

Pirmininkas S. Janulis, 1849 — 4t St., Moline, Ill.; Knygius F. Vinikatis, 325 —4th Ave., Moline, Ill.; Vice prez. A. Trepkus, 349 — 10th S Moline, Ill ; Prot. Sekr. S. Rusteik 1220½ — 7th Ave., Moline, Ill. Iž K. Juška, 325 — 4th Ave, Moline Ill. Maršalka, A. Grumoda, 1708— 9th Ave., E. Moline, Ill.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ELIZABETH, N. J.

Valdybos adresai:

Pirmininkas B. Makutienienė, 109 Inslee Pl.; Pirmininko pagelb. F. Poškus, 211 First St; Nutarimų Raštininkas P. Kardukas, 111 Court St.; Turtų Raštininkas J. Drulis, 321 Bond St., Iždininkas J. Juozapaitis, 266 First St.; Organo Raštininkas M. Budreckis, 123 Inslee Pl.; Kasos Globėjai: S. Pinkevičia, 108 Ripley Pl., J. Širvinskas, 211 First St., Maršalka M. Budrius, 132 Pine St.

Susirinkimai atsibuna kas trečią panedėlį A. Lutvino svetainėje, 69 So. Park Street, Elizabeth, N. J.

LAISVĖS SUNŲ DRAUGYSTĖ, MAHANOY CITY, PA.

Valdybos Adresai:

Pirmininkas J. Kovas, 1027 E. Mahanoy st.; Vice-Pirm. V. Žemaitis, 304 E. Centre St.; Finansų Rašt. A. Ramanauskas, 1025 E. Pine St.; Nutarimų Rašt. K. Dominikas, 1239 E. Pine st.; Iždo Globėjai: J. Greimas, 304 W. Centre St.; S. Palubinskas, 1200 E. Centre St.; Maršalka V. Alečiunas, 23 So. 10th St.

Susirinkimai atsibuna kiekvieną paskutinį panedėlį kožno mėnesio, 7 val. vakare, J. Margelio svetainėje, 60 N. Main St., Mahanoy City, Pa.

LIETUVOS BROLIŲ IR SESERŲ DRAUGYSTĖ, RACINE, WIS.

Valdybos Adresai:

Pirm. — A. Saltonas, 324 Main St.; Pirm. Pagelb. — T. Gališanskas, 1420 Marquette St.; Nut. Rašt. — E. Kaupiutė, 1133 N. Wisc. St.; Fin. Rašt. — S. Gelumbauskas, 512 Randolph St.; Ižd. — A. Lunkunas, 1004 Lockwood Ave.; Ižd. Globėjai — F. Pocienė, 931 Walnut St., ir A. Saladžius, 1200 Main St.

Susirinkimai įvyksta kas trečią nedėldienį, Union svetainėje, ant Wisconsin gatvės.

Nariui apsirgus draugystė moka pašelpą. Kurie priklauso pirmam skyriui, gauna vieną dolerį į dieną; antram skyriui — gauna po 2 dol. į dieną.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, HARTFORD, CONN.

Viršininkų Adresai:

Pirmininkas A. J. Tirva, 30 Sheldon St.; Pirm. Pagelb. A. J. Kasputis, 226 Putnam St.; Nutarimų Rašt. J. Kundrišiunas, 236 Park Terrace; Turtų Rašt. A. Grigas, 154 Sheldon St.; Iždininkas P. Giraitis, 49 Liberty St.; Iždo Globėjai: P. Tamkuvienė, 170 Afflick St. ir O. Baltuškiutė, 226 Putnam St.; Maršalka A. Zikas, 82 Sheldon St.; Durų Sargas J. Martulaitis, 52 Lawrence St.; Organo Prižiūrėtojas J. Kuzborskis, 154 Ward St.

Susirinkimai atsibūna kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, Cennedy svetainėje, kampas Main ir Sheldon Sts., Hartford, Conn.

VIETINĖS ŽINIOS

Geležies ir metalo išdirbystės darbininkų kova tęsiasi.

Jau aštuonios savaitės, kaip New Yorko geležies ir metalo darbininkai veda intensyvę kovą su nepalyginamai stipresniu priešu — fabrikantais. Darbininkai tos industrijos, nors ir nedavalgę, ir suvargę delei neturto, bet laikosi pavyzdingoj vienybėj bei solidarume. Todel yra viltis, kad mūsų kova bus laimėta. Tiesa, kaip visų ir visose kovose atsiranda su šėtonišku gudrumu judošių ir bukapročių, kurie kaip vieni, taip antri daro skerspainių kovojantiems darbininkams, bet jeigu darbininkai laikosi vienybėj — viskas apgalima!

22 d. vasario turėjome susirinkimą, į kurį kompanijų agentai užnuodinti "munšainu", atėję kėlė kačių koncertą, bet, pagalios ,tapo apstabdyti ir pasiųsti išsimiegoti... Tie "munšaino" velniuko apsėsti žmonelės pradėjo "aiškinti", kad darbininkai neatlaikysią ir turį pasiduoti fabrikantams tuojaus. Bet susipratę darbininkai suprato tų "geradarių" intencijas ir pasiuntė tuos patarėjus į ...ems tinkamą vietą... Darbininkai griežtai pasiryžę kovoti, ...ki besočiai fabrikantai nuleis savo juodus snapus!

Pastaruoju laiku fabrikantai ...pagelba darbo biūrų pradėjo ...buoti streiklaužius, bet paprieji, prisiartinę prie dirbtu..., ir pamatę, kad čia vedama ...rtina kova su fabrikantais, ...a atgal ir negelbsti ponams ...mumis apgalėti. Tas puiku, kad darbininkai parodo savo solidarumą!

Tiesa, yra ir tokių išgamų bei draugijos išmatų, kurie vien tik ir gyvena iš streiklaužiavimo, bet tokių skaičius taip nežymus, kad jie nesudaro rimtos jiegos prieš kovojančius darbininkus bei jų reikalus. Kai kuriose vietose tie nelaimingi streiklaužiai yra gavę tokių lekcijų, kad daugiau nė nenorės laužyti streikus!... Vienoj žydiškoj dirbtuvėje streiklaužiai buvo taip "pamokinti", kad ligonbučio vežimas pusėtinai turėjo darbo, kol juos surankiojo iš dirbtuvės ir sugabeno į ligonines bei jų namus. Nors tai širdį verianti dalykai, bet ką daryti... Kova, tai ne žaislas!...

Užbaigdamas, perspėju lietuvius darbininkus, kad nesiduotų suvilioti įvairioms agenturoms bei agentams ir neitų streiklaužiauti ,nes mes kovojame už savo gyvybės palaikymą.

S. Adomavičius.

Užmušė pačią ir pats save.

Pereito nedėldienio ryte po num. 446 West 27-tos gatvės, to namo gyventojai išgirdo nepaprastą moteries klyksmą, po kurio sekė penki revolverio šūviai. Tas įvyko tulo Victor'o Benson'o šeimynoj.

Gyventojai, subėgę į tragedijos vietą, atrado merdėjančią nuo trijų šūvių Bensono moterį ir jį patį visą paplukusį kraujuose.

Bensonas buvęs prieplaukų darbininkas ir jau tulas laikas kaip be darbo. Delei to iš moters pusės budavę priekaištų, kad Benson nedirbąs, ir kad jis esąs tinginys.

Nuolatinis kivirčijimasis privedęs prie to, kad Bensonas trimis šūviais užmušė moterį, o dvi kulipkas suvarė savo galvon.

Juodu abu tuojaus mirė.

Ablavos ant šlapiųjų.

Iš subatos į nedėldienį, nakty, šio didmiesčio "blaivybės" įstatymo darbuotojai, su padidintomis jiegomis padarė medžioklę ant šlapiųjų. Sakoma, iškrėsta daugybė "įžymių" užeigų — viešbučių, kabaretų, saliunų, vaistinyčių ir restoranų. To pasekmė — daug areštuotų ir daug išimta "warrantų" naujiems areštams.

Prieš pradėsiant ablavas ant "šlapiųjų" vietos spauda didelėmis raidėmis prapliupo, kad puls ant šlapiųjų. Tas, matyt, buvo daroma su tikslu, kad duoti svaigalų pardavėjams progos laiku apsisaugoti.

Įspudžiai iš repeticijų "Ant Dugno".

Rašančiam šiuos žodžius teko būti ant veikalo "Ant Dugno" repeticijų.

Repeticijos, berods, žiūrint iš šalies yra nuobodžiu dalyku. Režisierius kiekvieną aktorių, kuris tik viename ar kitame dalyke nepadaro taip, kaip reikia, verčia atkartoti ir pataisyti klaidą.

Taigi, sakau, repeticijos — nuobodus dalykas. Bet kas kita žiūrint į "Ant Dugno" repeticijas. Jau ir iš repeticijų gauni pusėtiną efektą. Jeigu taip, tai drąsiai galima sakyti, kad kuomet aktoriai bus nugrimiruoti, tinkama bus butaforija ir indikoravimas, — žiūrėtoją pilnai užganėdins!

Pastebėtina ir tas, kad šiam puikiam veikalui surinkti gabūs aktoriai. Jie, matyt, deda visas pastangas, kad savo roles išmokti taip, kad ant pagrindų jaustųsi, "kaip namie". Iki 12 d. kovo mėn. manoma išsilavinti taip, kad vaidinimas išeitų tikrai artistiškai. Na, matysime, ar mūsų aktoriai-mėgėjai sumuš rekordą išpildyme to puikaus veikalo. To veikalo režisierius rūpestingai prirengia lošėjus.

Pagrindų Žiūrkė.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

BROOKLYN, N. Y.— LMPS. 1 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 3 kovo, ketverge, Empire Hall, kampas Lorimer ir Ten Eyck sts., pradžia 7:30 val. vakare. Visos narės malonėkite susirinkti.

Sekr. A. Rimkiutė.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

YONKERS, N. Y.— LDLD. 172 kp., bus susirinkimas 6 d. kovo, 10 val. ryte, Labor Lyceum svetainėje, 23 Palisade Ave. Nariai privalote įsitėmyti tai ir į laiką pribūti. Tos pačios kuopos ir toj pačioj dienoj ir svetainėj, 2 val. po pietų, .vyks prakalbos. Kviečiama visus atsilankyti.

Komitetas.

GERIAUSIAS KELIAUNINKAMS PATARNAVIMAS Į IR IŠ LIETUVOS.

S. S. Polonia, garlaivis Baltijos-Amerikos Linijos išplaukė praėjusią savaitę iš Hamburg-Dancig ir Liepojaus su apie 1,450 keliauninkais.

Populiariškumas Baltijos-Amerikos Garlaivių Linijos jau nuo seniai išsidirbęs. Kelionė su tais garlaivias nepavojinga ir gera. Maistas duodamas nepaprastai geras. Visi pasažieriniai garlaiviai ant dviejų šriubų.

Garlaivis Lituania Baltijos-Amerikos Linijos išplauks iš New Yorko į Hamburg-Dancig ir Liepojų 4 dieną Kovo.

(Apg.)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau šviesaus kambario, kur nors Brooklyne. Geistina, kad būtų arti prie eleveiterio bei subway. Prie to dar būtų gerai, kad ir vakarienę galėtų pagaminti. Turinti tokį kambarį, malonėkite pranešti.

W. S.
455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(51—52)

Rožė Marietienė pajieškau Andriaus Turausko. 10 metų atgal gyveno Brooklyne, N. Y. Paeina iš Suvalkų rėd., Alytaus apskr., Bockunų kaimo, Metelių parapijos. Meldžiu jo paties arba kas apie jį žinote, pranešti, už ką būsiu dėkinga.

Rožė Marietienė,
P. O. Box 673, Ellsworth, Pa.
(50—51)

Pajieškau savo brolio John Mitchell. Iš amato jis yra kriaučius. Paskutiniu laiku girdėjau gyvena kur ten Portland, Ore. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Ch. Mitchell,
P. O. Box 264, Benld, Ill.
(50—51)

Pajieškau savo brolio St. Drevišio, paeina iš Kauno rėd., Panevėžio apskričio, Naujamiesčio valsč., Stultiškių kaimo. Jo paties arba žinančių apie jį meldžiu pranešti man, nes turiu labai svarbų reikalą.

Julius Dreveikis,
1580 Eastern Parkway,
Brooklyn, N. Y.
(45—56)

KNYGOS VISAI DYKAI

Kiekvienas "Laisvės" skaitytojas gali gauti iš žemiaus paduoto knygų surašo vieno dolerio vertės knygų visiškai dykai, tik už mažą pasidarbavimą. Mums rodos, kad kiekvienas "Laisvės" skaitytojas turi savo pažįstamų bei ypatiškų draugų, kurie dar neskaito dienraščio "Laisvės" ir tokiu būdu visai lengvai kiekvienas gali gaut bei prikalbinti po vieną naują "Laisvei" skaitytoją, tik reikia truputį pasidarbuoti.

Kiekvienam "Laisvės" skaitytojui už prikalbinimą "Laisvei" vieno naujo metinio skaitytojo, "Laisvės" administracija duos dovanų 1 dol. vertės knygų. Už prikalbinimą vieno naujo pusmetinio skaitytojo — pusės dol. vertės knygų; užtaigi, visi "Laisvės" skaitytojai ir rėmėjai, imkitės už darbo, nes dabar, prasidėjus žieminio sezono veikimui, yra gana lengva gauti "Laisvei" nors po vieną naują skaitytoją ir gauti minimas knygas. Jūs, draugai ir draugės, rinkdami "Laisvei" naujus skaitytojus, netik kad turėsite nemažai naudos del savęs, gaudami uždyką keliatą gerų knygučių, bet ir paremsite jūsų reikalus ginantį dienraštį "Laisvę", sustiprinsite mūsų eiles ir priduosite mums daugiau energijos mūsų darbe; vienu žodžiu sakant, atliksite tą darbą, kokį privalo atlikti kiekvienas savo reikalus pažįstantis darbininkas. Jūs, draugai ir draugės, visuomet būkite su "Laisve", o "Laisvė" bus su jumis.

Knygų surašas, iš kurių kiekvienas "Laisvės" skaitytojas, prikalbinęs vieną naują "Laisvei" skaitytoją, gali pasirinkti 1 dol. vertės knygų:

Laisvės Kalinys	30c
Kas tie Socialistai ir ko jie nori	15c
Badas	75c
Išvogimas iš Paviako 10 kalinių	20c
Darbininkė Motina ..	20c
Vyras	25c
Griūvėsiuose	15c
Lietuva Sušals	20c
Raudonas Juokas ...	35c

"Laisvės" Adm-cija.

PARDAVIMAI

ANT PARDAVIMO.
PARSIDUODA automobilių taisymo dirbtuvė. Gera proga pirkti automobilių mechanikui, nes parsiduoda gana pigiai. Priežastis pardavimo — važiuoju Lietuvon.
Norinti pirkti atsišaukite: 101 arba 19 Scholes St., Brooklyn, N. Y.
Matyti galima nuo 6 val. ryto iki 10 val. vakare. Klauskite Jurgio!
(48—50)

GERAM BARBERIUI
GERA PROGA!
Pasinaudokite! Barzdaskutykla (Barber Shop) turi būti parduota į trumpą laiką su visais naujausios mados įtaisymais. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos. Norinti pirkti, kreipkitės:
P. D. Sungaila,
193 Adams St., Newark, N. J.
(50—55)

REIKALINGAS geras ir švarus kambarys, tinkantis del lankančio mokyklą vaiko. Turinti tokį kambarį, malonėkite pranešti.
K. Schakaus,
518 W. 53rd St., New York City.
(50—51)

REIKALINGA senyva moteris, kuri galėtų prižiūrėti vaiką. Vaikas yra 4 metų amžiaus ir mudu su motere. Jeigu kas žinote tokią moterį, malonėkite pranešti, arba ji pati tegul atsišaukia po šiuo adresu:
K. Ramanas,
97 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
(48—50)

ERIE, PA.— REIKALINGAS kambarys prie švarios lietuvių šeimynos Erie, Pa. Kas iš lietuvių turėtumėt atliekamą kambarį, malonėkite man pranešti.
V. Kenny,
140 E. 8th St., Erie, Pa.
(50—51)

Nuga-Tone

Sveikas, Raudonas Kraujas

reiškia gerą sveikatą. Nuga-Tone yra stebuklinga gyduolė stiprinti kraują ir nervus, padaro moteris ir vyrus stipriais. Jais žmonės naudojas jau per 30 metų ir tai su geromis pasekmėmis. Susideda iš aštuonių dalių veikiančių ant visų svarbesnių dalių kūno. Nuga-Tone pagamina gerą apetitą, pagerina virškinimą vidurių, liuosuoja vidurius, užsaldina kvapą, panaikina baltuma liežuvio, padaugina svarumą ir priduoda energiją ir naują veikimą kūnui. Pagamina raudonumą veiduose, ir vikrumą kūne. Iškirpkit šitą pagarsinimą, nusinešk į gerą aptieką šiandien ir nusipirk bonką Nuga-Tone. Naudok kelliatą dienų ir jeigu neliksi visiškai užganėdintas, sugrąžink likusią dalį aptiekoriui ir gauk atgal pinigus.

DRUGGISTS: You can get Nuga-Tone from your jobber or direct from National Laboratory, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill. Absolutely guaranteed to give entire satisfaction or money refunded. Retail price $1.00.

MASPETH FONOGRAFŲ DIRBTUVĖ.

Mes užlaikome puikiausios rųšies gramofonų ir rekordų žymiausių pasaulio dainininkų idainuotų. Taipgi turime geriausių išdirbysčių pianų ir rolių del taip vadinamų "player" pianų ir šiaip visokių muzikališkų instrumentų. Turime gražią šėpą vertės $200, kurią parduodame už 75 dol. Taipgi taisome visokias mašinas. Reikalui esant kreipkitės:
A. MESKIS,
40 Grand St. Maspeth, L. I., N. Y.

PASPORTAI

Kiekvienam lietuviui, važiuojančiam tėvynėn, pagelbėsim išgauti pasportą į 3 dienas.
SIUNČIAME PINIGUS LIETUVON TELEGRAFIŠKAI!
Parduodame LAIVAKORTES ANT VISŲ PORTŲ STAČIAI Į LIETUVĄ BE PERSĖDIMO.
Tūkstančiai lietuvių siunčia pinigus ir važiuoja Lietuvon, kodel ne Jūs Rašykit tuoj:
LITH. TRAVEL BUREAU
136 East 42nd Street
New York, N. Y.

Telephone 2851 Greenpoint.
J. Levandauskas
GRABORIUS

27? ERRY STREET,
...YN, N. Y.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS.
Dvi puikiausios Galerijos

Jeigu jums pabodo kitų fotografistų darbas ir nesate užganėdinti, kreipkitės pas mane; užtikrinu savo darbu užganėdinsiu. Padirbu paveikslus visokio įvairumo. Kainos numažintos.

MOTIEJUS KICHAS
227 Bedford Ave., tarpe N. 4 ir 5 sts. 579 Grand St. Prie Lorimer st.
BROOKLYN, N. Y.

DR. J. J. VIZGIRDAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
Gydo Moterų ir Vyrų Užsisenėjusias Ligas.
1828 Cass Ave., St. Louis, Mo.

Telephone 2320 Greenpoint.
J. GARŠVA

GRABORIUS (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.
Parsamdau Automobilius ir Karietas Veseilijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 264 Front St. C. Brooklyn, N.Y.

KURSAS NUPUOLĖ.
Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti . Greitume nusiuntimo pinigų nieks su manim negali lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.
Laivakorčių agentura į Liepojų, Hamburgą ir visur.
Pasai kelionei į Lietuvą.
Padarymas lietuviškų dokumentų.
Pinigus siųskite per pašto Money Order. Rašydami pridėkite 2c. stampą ir visados adresuokite:
P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Telephone Main 9759.
LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St. C. Brooklyn, N.Y.

LIETUVIŠKA VALGYKLA RESTAURANTAS.
GAMINAME SKANIAUSIUS VALGIUS
Sulyg Europos Valgyklų Mados.
Taipgi greitas ir prielankus patarnavimas.
Meldžiam užeit ir persitikrint.
VINCAS PILKAUSKAS ir J. JASCAKA
284 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Isivalykite savą kraują.

Dabar jums reikia pavasarinių gyduolių. Nuo pasekmes budo gyvonima laikė žiemos, užsilaikimo vidui, nesturejimo gaivingą oro ir per stoka vaikščiojimo, jusu organizmas tapo apsunkintas, virimas maisto nusilpnintas ir sąnariai kiek tiek neveiki.

Severa's Blodal

(pirmiau vadintas Severo Kraujo valytois) yra tam tikras atmainą padaras vaistas, kuris duos naudingą atmainą, teip reikalingą jusu systamė. Pagelbes sutaisymu nenaturališko stovį ir gelbes regulavime organizmo. Tikras vaistas del gydymo odos išmetimu. Prekė $1.25. Aptiekuose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

AMERICAN LINE
TIESUS PATARNAVIMAS
IŠ NEW YORKO Į HAMBURGĄ
Patogiausias važiavimas del Rusų ir Lietuvių.
Didžiausi Moderniški Dviejų Šriubų Garlaiviai išplauks
S. S. "MANCHURIA" Išplaukia Kovo 3 d.
S. S. "MONGOLIA" Išplaukia Kovo 17 d.
S. S. "MINNEKAHDA" (naujas) Išplaukia Kovo 31 d.
(vien tik trečios klesos)
Trečia Klesa iš New Yorko į Liepojų $132.00
Trečia Klesa iš New Yorko į Eidkunus $130.00
Trečios klesos keliauninkams suteikiami valgiai per patarnautojus ruimingame valgomajam kambaryje. Atskiri kambariai del moterų ir vaikų.
Kreipkitės į Kompanijos ofisą 9 BROADWAY, New York, arba pas vietinį agentą.

VYRAI Moters **KODEL KENČIAT?**

Pavelikit Man Suteikti Jums Pagelbą
su savo ilgu praktišku patyrimu gydymosi aprybuotu ir ilgai stovinčių komplikuotų negalėjimų. Daugelis išgydytų pacientų iš New Yorko, Brooklyno, New Jersey ir apielinkių, gali ypatiškai paliudyti apie pasekmes aplaikytas iš mano gydymo būdų. Jeigu aš negalėsiu pagelbėti jums, tai aš ir pasakysiu taip ir visi patarimai yra duodami veltui, tai ko-gi gaišoti.

VIENOS SAVAITĖS GYDYMAS
Po mano atsargaus išegzaminavimo ir vienos savaitės gydymo, jūs persitikrinsite, jog mano gydymo būdai ištikrųjų suteikia užganėdinančias pasekmes.

Patarimai Visiškai DYKAI Ateikit Šiandi

Jeigu Jūs Kenčiat mo, Silpnumo Kraujo ir nuo Nervų Suirimo, Svaigimo, OdosLigų, nuo vaidinimosi akyse, Trumpos Atminties, Silpnų ir Nepastovių Nervų, Nemiegojimo, Skaudėjimo Kaklo ir Pečiuose, Reumatizmo arba sustyrusių Sąnarių, Skaudančios Gerklės, Skilvio arba Vidurių Gėlimo ir Užkietėjimo. ATEIKITE PAS MANE.

Gydau elektra, leidžiu gyduoles kraujan ir taiposgi vartoju apsausinimo būdus, užtikrindamas geriausias pasekmes.

Dr HANNON, Specialistas 146 E. 14th St., New York priešais Tammany Hall
Ofiso valandos: dienomis nuo 9 ryto iki 4 po pietų, vakarais: nuo 6 iki 8. Nedėldieniais ir šventadieniais nuo 10 ryto iki 2 po pietų.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams
Čia randasi dvi lietuviskos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug pricinamesne kaina, negu kur kitur, ypac dabartiniame krizio laike.
A. M. KISHON
Aptiekorius Savininkas
8624 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT.

United American Lines INC.
UAL Joint Service with
Hamburg American Line
IŠ NEW YORK—TIESIAI HAMBURGAN
Trumpiausias ir tiesioginis susisiekimas su Vidurine Europa
S. S. "MOUNT CLAY" Buvęs "Prinz Eitel Friedrich"
IŠPLAUKS IŠ NEW YORKO
S. S. "MOUNT CLAY" Ketverge, Kovo 31, 2 v. po piet.
S. S. "MOUNT CARROLL" Ketverg. Balandžio 7, 2 v. po piet.
Nuo Doko No. 7 North River
Reguleriški savaitiniai išplaukimai su S. S. HANSA (buvusi Victoria Luise) ir nauji garlaiviai yra būdavojami.
S. S. "Mount Carroll" (naujas) S. S. "Mount Clinton (naujas)
S. S. "Bayern" (naujas) S. S. "Wuerttemberg" (naujas)
Atskiros kajutos po 2, 4 ir 6 lovas, rukomas kambarys, sėdėjimui kambarys ir visas gana ruimingus dekas yra įtaisytas vien del 3-cios klasės keliauninkų.
DEL GAVIMO VIETOS RASYKITE BILE AUTORIZUOTAM AGENTUI ARBA
39 BROADWAY NEW YORK CITY

KAS NAUDOJA PAIN-EXPELLERĮ?

Darbininkas naudoja palengvinimui skaudamų muskulų nuo įtempto sunkaus kasdieninio darbo.
Ukininkas naudoja jį ir negalėtų apseiti be jo. Pain-Expelleris laikomas garbingoj vietoj kiekvieno ukininko namuose, kur gali atsitikti netikėtas staigus ligos užpuolimas, nelaimingas atsitikimas ir daugybė kitų nelaimių ištikti.
Dirbtuvės darbininkas naudoja Pain-Expellerį, nuo pečių skaudėjimo, skausmo šone, šalčio ir kitų mažų nesveikumų, kurie grumoja pertraukimu galimybės uždirbti kasdieninę duoną.

Angliakasys naudoja Pain-Expellerį nuo reumatiškų skausmų, strėnų diegimo, neuralgijos ir kitų atsitikimų jo pavojingam užsiėmime, kad užlaikius savo sveikatą ir energiją.
Namų šeimininkė naudoja Pain-Expellerį, kuomet vaikai nupuola ir susimuša— nuo musių įkandimo ir kitų vabalų įgilimo ir ten, kur geras linimentas reikalingas.

Visi naudoja Pain-Expellerį.

$3.00 UŽDYKĄ!!

Tai negirdėtas daiktas, kad kas-nors duotų net $3.00 uždyką! Vienok mes duodame. Prisiųsk mums $3.00, o mes siuntinėsime jums per visą metą "MEILĘ-ŠEIMYNĄ ir SVEIKATOS SARGĄ" tai didžiausią, gražiausią mėnesinį laikraštį, kuriame telpa mokslo, artistiški sveikatos, meilės straipsniai; telpa puikiausi juokai, paveikslai, eilės ir vaizdeliai. Taipgi tuoj prisiųsime jums didelį knygų katalogą, iš kurio pasirinksite už $3.00 knygų, kurias gausite uždyką arba kaipo dovoną prie laikraščio. O tai juk reikia, — Kad Už

$3.00 GAUNAT $6.00

ARBA $3.00 GAUNAT VISAI UŽDYKĄ.

Pinigus siųskite money ar express orderiais, banko čekiais, siųsdami popierinius dolerius laiške, laišką užregistruokite. Adresuokite: Al. Margeris, 2023 St. Paul Ave., Chicago, Ill.